

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 75
§ 43

19.08.2020
17.12.2020

TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU 2020-2022

Khall 19.08.2020 § 75

*Valmistelija kunnanjohtaja Jari Penttilä puh. 040 680 2202
Arvio kuntastrategian toteutumisen kannalta: neutraali*

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 15. - 18.11.2019 § 86:
Keväällä 2020 käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut, joissa jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Kokeilun kuntarajaukseen on tehty tarkennuksia ja nyt kokeiluun voi hakea ELY-alueella yksittäinen kunta tai useampi kunta yhdessä siten, että kokeiluun mukaan tulevien kuntien asukasmäärä yhteensä on vähintään 30 000.

ELY-keskuksen alueella kokeiluihin siirtyisi pääsääntöisesti enintään noin 40 % TE-toimiston työnhakija-asiakkaista. Kokeilujen kestoksi on suunniteltu noin 2,5 vuotta. Hakemukset kokeiluihin on jätettävä viimeistään 19.11.2019 kello 23.59.

Kokeilujen piiriin siirtyvät asiakasryhmät

Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. Ohjaaminen kunnan asiakkaaksi tarkoittaa sitä, että TE-toimisto ilmoittaa työnhakijalle, että jatkossa hänen kotikuntansa vastaa TE-palveluiden tarjoamisesta hänelle.

Mihin kokeiluilla pyritään

Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Hallitus linjaa myöhemmin työvoimapolitiikan pysyvistä palvelurakenteesta.

Kokeiluja seurataan jatkuvan tilastoseurannan ja erillisen tutkimus-

perusteisen vaikuttavuusarvioinnin avulla. TEM valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa kokeilujen valtakunnalliset seurantamittarit ja kokeilualueille tuotetaan seurantatietoa kokeilun edistymisestä kuukausittain. Kokeiluille laaditaan yhteinen arviointisuunnitelma.

Keski-Pohjanmaalla työllisyyskokeiluun hakemisesta on neuvoteltu Kokkolan ja Kannuksen kaupunkien, Kaustisen seutukunnan kuntien ja Perhon kunnan kesken. Neuvottelujen perusteella Kokkolan kaupunki on jättämässä hakemusta ja siihen voivat osallistua maakunnan muut kunnat niin halutessaan. Kannuksen kaupunki ja Perhon kunnat ovat päättämässä kokeiluun osallistumisesta myönteisellä esityksellä. Esityslistan laadintahetkellä ko. kunnanhallitusten päätökset ovat vielä tekemättä. Pohjanmaan TE-toimisto on ollut mukana keskusteluissa ja kannustaa kuntia hakeutumaan kokeiluun.

Kokeiluun hakeutumisen hyötyinä nähdään mm. mahdollisuus valmistautua ennakoivasti kuntien lähitulevaisuudessa lisääntyvään vastuuseen työllisyyden hoidosta. Samoin kokeilussa voidaan hakea uusia toimintamalleja kuntien järjestämiin yrityspalveluihin, esimerkiksi rekrytointipalvelujen ja starttirahaproessin näkökulmista.

Kaustisen seutukunnan kuntien osalta kokeilun kohderyhmä olisi Työ- ja elinkeinoministeriön laskelman mukaan 362 henkilöä. TE-toimiston laskennallista päätöksenteko-oikeutta siirtyisi noin 60 000,- euroa ja koulutus- ja valmennushankintoihin varattavaa määrärahaa noin 161 000,- euroa. TE-toimistosta siirtyisi kunnille 1 henkilötyövuosi. Seutukunnan kuntien oma resurssointi tulee olla vähintään 15% kuntien osarahoituksesta työmarkkinatukiin vuonna 2018 eli yhteensä 38 587,95 euroa.

Kaustisen seutukunnan osalta kuntajohtajien kanssa on keskusteltu siitä, että kunnat voisivat osallistua kokeiluun, mikäli seutukunta hakee ja toimii kokeilun osapuolena. Kunnilla ei ole erikseen varattuja resursseja vuodelle 2020 kokeiluun osallistumiseksi. Kokeiluun osallistumisen ehtona olisi, että seutukunta voisi käyttää kuntien omana resurssiosuutena seutukunnalle vuoden 2020 talousarvioon myönnettyä kuntien rahoitusta. Käytännössä kuntien osuudet katettaisiin seutukunnan henkilöstön osa-aikaisella työpanoksella ja matkakuluilla, tilojen ja laitteiden käytön kustannuksilla sekä muuhun toimintaan varatuilla määrärahoilla. Kokeilun vastuuhenkilönä olisi vuoden 2020 toiminta- ja taloussuunnitelmaan uutena resurssina lisätty työllisyyskoordinaattori, joka käyttäisi työaikaansa kokeiluun noin 70%.

Kehittämisjohtaja on laatinut alustavan toimintasuunnitelman sisältäen TE-toimistolta siirtyvät resurssit ja seutukunnan kautta tapahtuvan kuntien resurssoinnin kokeiluun. Mikäli kokeiluun hakeutuminen etenee myönteisesti, toimintasuunnitelmaa tullaan täsmentämään myöhemmässä vaiheessa kuntien, TE-toimiston ja TEM:in kanssa.

Kehittämisjohtaja:

Johtoryhmä päättää, että

1) Kaustisen seutukunnan kunnat hakevat Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskokeiluun yhdessä Kokkolan ja Kannuksen kaupunkien sekä Perhon kunnan kanssa.

2) Kaustisen seutukunta kuntien yhteisenä toimitelimenä vastaa kokeilun toteuttamisesta ja resurssoinnista kuntien puolesta.

3) Seutukunnan kokeiluun kohdistama resurssi vuodelle 2020 on yhteensä 40 000,-, joka on seutukunnan talousarviossa vuodelle 2020 varattuna olevaa kuntien rahoitusta seutukunnan henkilöstö-, matka- ja tilakuluihin sekä kehittämiseen ja tiedottamiseen.

4) Kokeilun käynnistämisen ehtona on, että Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy Kaustisen seutukunnan esittämän mallin kuntien resurssoinnista ja että kokeiluun siirtyvät riittävät resurssit TE-toimistolta ja mahdollisesti lisäksi TEM:l tä.

Johtoryhmä:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 27.5.2020 § 51:

Työ- ja elinkeinoministeriö on hyväksynyt kuntakokeiluun laaditun hakemuksen. Kokeilualueeksi on merkitty Kokkola. Kuntien välillä on neuvoteltu mahdollisuudesta laajentaa kokeilu maakunnalliseksi koskemaan kaikkia kuntia. Selvitysten perusteella kokeilua olisi mahdollista toteuttaa maakunnallisena kuntien yhteistyönä ns. Kainuun mallin mukaisesti kaikkien kuntien ollessa hakijoina ja toteuttajina. Mallissa kunnat toteuttavat kokeilua verkostomaisessa yhteistyössä ja yhteistyörakenteessa. Kunnat vastaavat omista tehtävistään ja resursseistaan ja saavat ns. jyvitetyn osuutensa TE-toimiston resursseista.

Kehittämisjohtaja:

Johtoryhmä päättää, että Kaustisen seutukunnan kunnat Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli voidaan lisätä hakemusiakirjaan hakijoiksi ja työllisyyskokeilun toteuttajiksi alueillaan yhdessä Kokkolan ja Kannuksen kaupunkien sekä Perhon kunnan kanssa. Kokeilua toteutettaisiin ns. Kainuun mallin mukaisena kuntien yhteistyönä.

Johtoryhmä:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 23.6.2020 § 59:

Työllisyyskokeilusta on järjestetty 15.6.2020 kuntien välinen neuvottelu, josta on tiedotettu johtoryhmää erikseen.

Työllisyyskokeiluun on mahdollista hakeutua kuntakohtaisesti hakijana ja toteuttajana. Kunnat voivat keskenään sopia kokeilun käytännön toteuttamiseen liittyvästä yhteistoiminnasta. Kokeiluun hakeutumisesta tulisi tehdä kuntien hallituksissa päätökset.

Aikataulu on kuitenkin tiukka, sillä hakemus tulee jättää 26.6.2020 mennessä. Seutukunnan johtoryhmän päätös esittää kunnille kokeiluun hakeutumista on todennäköisesti riittävä hakuvaiheessa.

Maakunnallisen yhteistoiminnan täsmennetyt suunnitelmat ja sopimusmenettelyt käynnistetään hakemusvaiheen jälkeen elokuussa 2020, mikäli kokeilu laajenee maakunnalliseksi. Kuntakohtaiset päätökset tulee tehdä vielä erikseen työllisyyskokeiluun liittyvän lainsäädännön voimaantulon jälkeen, arviolta alkusyksystä vuonna 2020. Kokeilu käynnistyisi keväällä 2021.

Kehittämisjohtaja:

Johtoryhmä päättää esittää Kaustisen seutukunnan kunnille, että ne päättävät hakeutua työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä maakunnan muiden kuntien kanssa.

Johtoryhmä:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kjoht:

Kunnanjohtaja esittää, että Halsuan kunta hakee osaksi Kokkolan maakunnanlaajuista työllisyyskokeilua ja osallistuu täydennyshakuun siten, että kunta voidaan lisätä hakemusasiakirjaan ja täydennyshakemukseen hakijaksi ja työllisyyskokeilun toteuttajaksi alueellaan yhdessä Kokkolan ja maakunnan kuntien kanssa. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan neuvottelemaan hakemuksen yksityiskohdista ja allekirjoittamaan hallintosäännön mukaisesti hakemuksen sekä yhteistyösopimuksen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kvalt 17.12.2020 § 43

Valmistelija kunnanjohtaja Jari Penttilä puh. 040 680 2202

Kokkolan kaupunki lähettää Kokkolan seudun kuntakokeilussa mu-

kana oleville kunnille hyväksyttäväksi kuntien välisen sopimuksen. Kaupunki on käsitellyt omalta osaltaan työllisyyden kuntakokeilun kuntien välisen sopimuksen kaupunginhallituksen kokouksessa maanantaina 30.11.2020 ja sen jälkeen kaupunginvaltuustossa 14.12.2020.

Sanna Marinin hallitusohjelman mukaiset työllisyyden kuntakokeilut käynnistyvät vuoden 2021 maaliskuun alussa. Kuntakokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja toisaalta tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa pyritään kehittämään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet ja osaamisen kehittämistarpeet.

Kokeilujen asiakkaisiksi siirtyvät työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan sekä kaikki alle 30-vuotiaat ja kaikki maahanmuuttajat sekä vieraskieliset. Kokkolan seudun kuntakokeilun osalta kuntakokeilu koskee kokonaisuudessaan noin 2 600 asiakasta (tilanne 5.11.2020).

Kokkolan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 11.11.2019 § 515 hakea kuntakokeiluun mukaan ja tuli hakemuksen perusteella valituksi kuntakokeilualueeksi ensimmäisellä hakukierroksella. TEM käynnisti työllisyyden kuntakokeilun täydentävän hakukierroksen 12.5 - 26.6.2020, johon Kokkolan kaupunki osallistui yhdessä maakuntien kuntien kanssa kaupunginhallituksen 24.6.2020 § 338 päätöksen mukaisesti. Täydentävässä haussa jo aiemmin vahvistettua Kokkolan kuntakokeilua laajennettiin Kannuksen kaupungin, Perhon, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Toholammin ja Lestijärven kuntien osalta. Kokeilualueen kuntien välisen sopimuksen tavoitteena on sopia kokeilun tavoitteisiin nähden vaikuttavasta ja tehokkaasta yhteistoimintamallista kuntakokeilun lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi sekä kokeilun muiden yhteistyössä toteutettavien tehtävien tavoitteiden saavuttamiseksi kuntalain (410/2015) 8 luvun § 54 mukaisesti. Kuntasopimuksella ja siinä sovittavalla yhteistoimintamallilla tavoitellaan sitä, että riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen saadaan laajasti asiakkaiden käyttöön pääosin kasvokkaisena lähipalveluna tai tarpeen mukaan etäpalveluna koko alueella. Kuntasopimuksen liitteenä ovat vuosittain päivitettävät henkilöstösuunnitelma ja vuosittainen budjetti. Henkilöstösuunnitelma sisältää kuntien ja Soiten henkilöresurssin lisäksi te-toimistosta kokeiluun siirtyvän henkilöresurssin.

Kuntasopimuksen, henkilöstösuunnitelman ja budjetin päivittämistä

var ten perustetaan kuntasopimuksen mukaisesti seurantaryhmä, joka päättää yhdessä ja yksimielisesti kokeiluun liittyvistä tämän sopimuksen mukaisista tehtävistä; kokeilun vuosittaisesta henkilökohtaisesta ja budjetista. Seurantaryhmä tulee kokoontumaan vähintään kahdesti vuodessa.

Kuntien välisen sopimuksen lisäksi kokeilualue tulee solmimaan erikseen "pääsopimuksen" Pohjanmaan TE-toimiston, Pohjanmaan ELY-keskuksen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) välisestä yhteistyöstä sekä kuntakokeilusta annetun lain toimeenpanosta ja tavoitteiden toteuttamisesta. Pääsopimuksen allekirjoittaa Kokkolan kaupunki kokeilun puolesta.

Kuntien välinen sopimus laaditaan tässä vaiheessa ehdollisena, huomioiden hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (HE 87 /2020, HE 114 /2020) valmistelutilanne.

Sopimukset tulee kunnanvaltuuston hyväksyä. Kokeilun aikataulun vuoksi valtuuston päätöksen tulisi olla tehtynä 15.1.2021 mennessä.

Kjoht:

Kunnanjohtaja esittää, että kunnanvaltuusto ottaa asian kiireellisenä käsiteltäväkseen ja hyväksyy Halsuan kunnan osalta kuntasopimuksen työllisyyden kuntakokeilusta edellyttäen, että Kaustisen seutukunnan kaikki jäsenkunnat hyväksyvät sopimuksen.

Päätös:

Asia päätettiin yksimielisesti ottaa kiireellisesti käsiteltäväksi.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.